01/04/2019

Αγία Σοφία: Στον ναό χωρούσαν 23.000 πιστοί και υπηρετούσαν 800 ιερείς

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Η Αγία Σοφία υπήρξε για πολλούς αιώνες ο σημαντικότερος ναός της Ορθοδοξίας. Μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης μετατράπηκε σε ισλαμικό τέμενος και το 1934 μετατράπηκε σε Μουσείο. Σήμερα δεσπόζει στη λίστα των κορυφαίων μνημείων της Ουνέσκο. Τα τελευταία χρόνια οι φανατικοί ισλαμιστές πιέζουν να γίνει τζαμί. Τον επιβλητικό ναό οραματίστηκε ο Άγιος Κωνσταντίνος και εγκαινιάσθηκε στις 27 Δεκεμβρίου του 537, επί βασιλείας του Ιουστινιανού Α΄. Αρχιτέκτονες του ναού ήταν οι δύο σπουδαίοι γεωμέτρες της εποχής. Ο Ανθέμιος από τις Τράλλεις και ο Ισίδωρος από τη Μίλητο. Η κατασκευή ολοκληρώθηκε σε μικρό χρονικό διάστημα και σύμφωνα με το θρύλο, ο Ιουστινιανός αναφώνησε «Δόξα τω Θεώ τω καταξιώσαντί με τοιούτον έργον επιτελέσαι. Νενίκηκά σε, Σολομών!». Με αυτό τον τρόπο εξέφρασε το θαυμασμό του για το μνημείο το οποίο ξεπέρασε σε μεγαλοπρέπεια τον περίφημο ναό του Σολομώντα στα Ιεροσόλυμα.

Έτσι ήταν η Αγία Σοφία το 1559, μόλις έναν αιώνα μετά την δεύτερη Άλωση του 1453. Οι μεγαλύτερες καταστροφές έγιναν κατά την περίοδο των Σταυροφοριών και συγκεκριμένα κατά την περίοδο 1204-1261 όταν οι Φράγκοι έκαναν τον ναό Ρωμαιοκαθολικό. Η απεικόνιση είναι έργο του σπουδαίου χαράκτη της Αναγέννησης Μελχιώρ Λορκ.

Ο Ιουστινιανός για να δημιουργήσει ένα κτίσμα διαφορετικό και πιο εντυπωσιακό από οποιοδήποτε άλλο συγκέντρωσε τα ακριβότερα υλικά από τα πέρατα του κόσμου. Είχε στη διάθεση του φημισμένα μάρμαρα, χρυσάφι και ασήμι. Πλήθος πολύτιμων λίθων απ’ όλα τα σημεία της αυτοκρατορίας, η οποία την εποχή του Ιουστινιανού είχε τη μεγαλύτερη εδαφική έκταση από ποτέ. Χαρακτηριστικά, η Αγία Τράπεζα ζύγιζε 1.000 λίτρες αργύρου, ενώ στο ιερό το ασήμι είχε βάρος 40.000 λίτρες.

Για να εξασφαλιστούν οι αναγκαίες ποσότητες κεριών ο αυτοκράτορας Βασίλειος ο Α’ ο Μακεδόνας, παραχώρησε στον ναό ένα μεγάλο κτήμα το οποίο θα εξασφάλιζε επάρκεια ελαίου. Ο ναός χωρούσε 23.000 πιστούς. Σ’ αυτόν υπηρετούσαν 525 ιερείς, διάκονους και ψάλτες. Λίγο πριν από την άλωση της Πόλης το 1453, ο αριθμός αυτός είχε φτάσει στους 800. Ο αριθμός των κληρικών

είχε ελαττωθεί κατά τα τελευταία έτη του κράτους, όταν τα εισοδήματα της εκκλησίας αρκούσαν μόλις για την φωταψία του ναού.

Κατά την περίοδο την Οθωμανικής Αυτοκρατορίας έγιναν στο ναό σημαντικές καταστροφές στις τοιχογραφίες του ναού (ασβεστώθηκαν), αφού η απεικόνιση του ανθρώπινου σώματος θεωρείται βλασφημία για το Ισλάμ. Σήμερα ο ναός είναι μουσείο, αλλά οι φανατικοί ισλαμιστές της Τουρκίας επιθυμούν την μετατροπή σε τζαμί. Πηγή φωτο wikipedia

Ο χώρος της αυτοκράτειρας

Η Αγία Σοφία δεν ήταν μόνο ο πατριαρχικός ναός της Κωνσταντινούπολης. Ήταν ο ναός των αυτοκρατόρων, η εκκλησία δηλαδή της αυτοκρατορικής οικογένειας. Στον ναό υπήρχαν δύο αίθουσες που ονομάζονταν «Μητατόρια», όπου ο αυτοκράτορας μπορούσε να αναπαυτεί και να φάει. Για την αυτοκράτειρα υπήρχε ένας χώρος που ανήκε αποκλειστικά σε αυτήν. Υπήρχε μια κατασκευή που ανέβαινε κλιμακωτά. Σε εκείνο τον χώρο κάθονταν οι κυρίες της τιμής, οι κυρίες της

ακολουθίας της αυτοκράτειρας, ενώ πιο ψηλά από όλες ήταν ο θρόνος της αυτοκράτειρας. Όταν έπρεπε να είναι όρθια η αυτοκράτειρα τότε μόνο σηκωνόταν από το θρόνο της. Έτσι μπορούσε να δει από ψηλά όλο τον ναό, όλο το αρχοντολόι που ήταν μέσα στην αίθουσα, τον αυτοκράτορα, τον Πατριάρχη και όλους τους παρευρισκόμενους.

Η θέα από το υπερώο. Ο τρούλος δίνει την εντύπωση ότι αιωρείται. Σε αυτό βοηθούν τα παράθυρα που βρίσκονται στη βάση του Ο γυναικωνίτης ήταν ο χώρος όπου δεν μπορούσαν οι άνδρες να δουν τις γυναίκες. Η αυτοκράτειρα ανέβαινε με κοχλία. Δεν περπατούσε, καθόταν σε φορείο το οποίο κρατούσαν 4 ευνούχοι βαστάζοι οι οποίοι την ανέβαζαν στο υπερώο, δηλαδή στο γυναικωνίτη. Ο μνημειώδης ναός ήταν για αιώνες το λίκνο της βυζαντινής αυτοκρατορίας και της ορθοδοξίας. Σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα υπέστη ζημιές και φθορές και το 1453, όταν ο Μωάμεθ κατέκτησε την Πόλη, μετατράπηκε σε τέμενος. Η Αγία Σοφία έγινε μουσείο το 1934 με απόφαση του Κεμάλ Ατατούρκ. Στη συνείδηση των χριστιανών, παραμένει ένα θεμελιώδες σύμβολο της Ορθοδοξίας….

πηγη:mixanitouxronou.gr